

Οργανισμός
Φυσικού Περιβάλλοντος
και Κλιματικής Αλλαγής
Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.

ΕΛIΔ.E.K.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

«Δράσεις προστασίας, διατήρησης και ανάδειξης της βιοποικιλότητας. Μελέτες πεδίου ενδημικών, απειλούμενων και εθνικής σημασίας ειδών της Ελλάδας»

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ

«Παρακολούθηση βιοποικιλότητας και χαρακτηρισμός μιτοχονδριακού γονιδιώματος του Κρισίμως Κινδυνεύων είδους *Caspiomyzon hellenicus* από την περιοχή Τενάγη, Φίλιπποι»

(Αρ. Πρότασης: 11560)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΗ

Χρυσούλα Γκουμπίλη

ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός – “ΔΗΜΗΤΡΑ”

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΟΥ

Τα οικοσυστήματα των εσωτερικών υδάτων και οι βιότοποι τους απειλούνται σοβαρά, με τον κίνδυνο εξαφάνισης της βιοποικιλότητας που φιλοξενούν να είναι σταθερά υψηλότερος από εκείνο των χερσαίων συστημάτων, συγκεκριμένα, το ένα τρίτο των ψαριών απειλείται με εξαφάνιση. Η Βαλκανική Χερσόνησος χαρακτηρίζεται από υψηλό ενδημισμό, με τα απειλούμενα είδη ψαριών να φτάνουν σε ποσοστό το 28%. Στην περιοχή των Τεναγών Φιλιππων Καβάλας έχουν καταγραφεί περίπου 20 είδη ψαριών, μεταξύ των οποίων είδη χαμηλής και υψηλής οικονομικής αξίας, ξενικά χωροκατακτητικά είδη, αλλά και ενδημικά είδη. Παρά την μικρή έκταση της περιοχής, περίπου 40 km², χρησιμοποιείται εντατικά για τη γεωργία και την κτηνοτροφία, ρυπαίνοντας τα υδάτινα σώματα, το έδαφος και τα φυσικά οικοσυστήματα, επηρεάζοντας με τον τρόπο αυτό τις συνθήκες διαβίωσης και τον κύκλο ζωής των διαφόρων ψαριών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το ενδημικό είδος Αμμόκοιτος ή Γκαβόχελο *Caspiomyzon hellenicus*, το οποίο έχει ταξινομηθεί ως Κρισίμως Κινδυνεύον από την Κόκκινη Λίστα της Διεθνούς Ένωσης για τη Διατήρηση της Φύσης (IUCN). Στην παρούσα πρόταση, θα εφαρμοστούν ποικίλες αλλά αλληλοεπικαλούμενες τεχνικές πολλαπλής ωμικής για τη διερεύνηση των οικολογικών και εξελικτικών διεργασιών του είδους αυτού. Αρχικά, η παρουσία του *C. hellenicus* θα παρακολουθηθεί χρησιμοποιώντας μαζική παράλληλη αλληλούχιση του eDNA από δείγματα νερού των ποτάμιων οιοσυστημάτων της περιοχής. Επιπλέον, θα χρησιμοποιηθεί τεχνολογία αλληλούχισης Nanopore για τον χαρακτηρισμό του μιτοχονδριακού γονιδιώματος του είδους και στη συνέχεια θα ερευνηθούν οι φυλογενετικές σχέσεις μεταξύ των τοπικών ειδών της περιοχής. Τα αποτελέσματα θα χρησιμοποιηθούν για την ενημέρωση του κοινού και των τοπικών αρχών με στόχο τη βελτίωση των διαχειριστικών μέτρων στην περιοχή, διασφαλίζοντας την προστασία της απειλούμενης ενδημικής ιχθυοπανίδας από ανθρωπογενείς δραστηριότητες.
